

Čtvrtek 17. prosince 2020

P9_TA(2020)0367

Geneticky modifikovaná kukuřice MIR604 (SYNIR6Ø4-5)

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sestávajících z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (D069147/02 – 2020/2893(RSP))

(2021/C 445/07)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sestávajících z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (D069147/02,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 ze dne 22. září 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech ⁽¹⁾, a zejména na čl. 11 odst. 3 a čl. 23 odst. 3 tohoto nařízení,
- s ohledem na hlasování Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat podle článku 35 nařízení (ES) č. 1829/2003, které proběhlo dne 26. října 2020 a na němž nebylo přijato žádné stanovisko,
- s ohledem na články 11 a 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí ⁽²⁾,
- s ohledem na stanovisko Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) ze dne 2. července 2009, které bylo zveřejněno dne 21. července 2009 ⁽³⁾,
- s ohledem na stanovisko úřadu EFSA ze dne 25. září 2019, které bylo zveřejněno dne 7. listopadu 2019 ⁽⁴⁾,
- s ohledem na svá předchozí usnesení o námitkách proti povolení geneticky modifikovaných organismů (GMO) ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 268, 18.10.2003, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.

⁽³⁾ Vědecké stanovisko panelu EFSA pro geneticky modifikované organismy k žádosti společnosti Syngenta Seeds S.A.S jménem Syngenta Crop Protection AG (ref. č.: EFSA-GMO-UK-2005-11) o uvedení na trh geneticky modifikované kukuřice MIR604 odolné vůči hmyzu pro použití v potravinách a krmivech a dovoz a zpracování v souladu s nařízením (ES) č. 1829/2003, EFSA Journal 2009;7(7):1193, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2006.429>

⁽⁴⁾ Vědecké stanovisko panelu EFSA pro geneticky modifikované organismy k posouzení geneticky modifikované kukuřice MIR604 pro obnovení povolení podle nařízení (ES) č. 1829/2003 (žádost EFSA-GMO-RX-013), EFSA Journal 2019; 17(11):5846; <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5846>

⁽⁵⁾ Parlament přijal ve svém osmém volebním období 36 usnesení o námitkách proti povolení GMO. Ve svém devátém volebním období Parlament dále přijal tato usnesení:

- usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. října 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), sestávajících z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2019)0028);
- usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. října 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sestávajících z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2019)0029);

Čtvrtek 17. prosince 2020

— s ohledem na čl. 112 odst. 2 a 3 jednacího řádu,

— s ohledem na návrh usnesení Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin,

- A. vzhledem k tomu, že rozhodnutím Komise 2009/866/ES⁽⁶⁾ se povoluje uvedení potravin a krmiv, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MIR604, sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh; vzhledem k tomu, že oblast působnosti tohoto povolení se rovněž vztahuje na uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MIR604 nebo z ní sestávají, na trh pro jakákoli jiná použití než v potravinách a krmivech, s výjimkou pěstování;
- B. vzhledem k tomu, že dne 26. července 2018 podal držitel povolení – společnost Syngenta Crop Protection NV/SA – jménem společnosti Syngenta Crop Protection AG Komisi v souladu s článkem 11 a 23 nařízení (ES) č. 1829/2003 žádost o obnovení tohoto povolení;
- C. vzhledem k tomu, že dne 2. července 2009 přijal úřad EFSA k původní žádosti o povolení kladné stanovisko, které bylo zveřejněno dne 21. července 2009;
- D. vzhledem k tomu, že dne 25. září 2019 přijal úřad EFSA k žádosti o obnovení kladné stanovisko, které bylo zveřejněno dne 7. listopadu 2019;

-
- usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. října 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě, tři nebo čtyři z genetických modifikací MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 a DAS-40278-9, sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2019)0030);
 - usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. listopadu 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou bavlnu LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2019)0054);
 - usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. listopadu 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju MON 89788 (MON-89788-1), sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2019)0055);
 - usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. listopadu 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 a podkombinace MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 a NK603 × DAS-40278-9, sestávající z nich nebo jsou z nich vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2019)0056);
 - usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. listopadu 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě, tři, čtyři nebo pět z genetických modifikací Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 a GA21, sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2019)0057);
 - usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. května 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2020)0069);
 - usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. listopadu 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě nebo tři z genetických modifikací MON 87427, MON 89034, MIR162 a NK603, sestávající z nich nebo jsou z nich vyrobeny, na trh, a o zrušení prováděcího rozhodnutí Komise (EU) 2018/1111 v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2020)0291);
 - usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. listopadu 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2020)0292);
 - usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. listopadu 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě, tři nebo čtyři z genetických modifikací MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 a NK603, sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2020)0293).

⁽⁶⁾ Rozhodnutí Komise 2009/866/ES ze dne 30. listopadu 2009 o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. L 314, 1.12.2009, s. 102).

Čtvrtek 17. prosince 2020

- E. vzhledem k tomu, že možné využití geneticky modifikované kukuřice MIR604 zahrnuje výrobu krmiv a potravinářských výrobků, např. škrobu, sirupů nebo olejů ⁽⁷⁾;
- F. vzhledem k tomu, že geneticky modifikovaná kukuřice MIR604 byla vyvinuta tak, aby produkovala syntetický insekticidní protein mCry3A (známý též jako toxin Bt), který má v porovnání s přírodní bakterií, z níž je odvozen, zvýšenou toxicitu, aby tak rostlina mohla odolávat bázlivci kukuřičnému (*Diabrotica virgifera*) a jiným škůdcům kukuřice z řádu Coleoptera (např. *Diabrotica longicornis*); vzhledem k tomu, že geneticky modifikovaná kukuřice MIR604 obsahuje gen fosfomanóza izomerázu (PMI) z *Escherichia coli* (*E. Coli*) kódující enzym PMI jako selekční marker;
- G. vzhledem k tomu, že kombinace těchto dvou genových produktů byla odvozena z kumulace genů („gene stacking“), avšak nebylo provedeno posouzení jednotlivých matečných rostlin, což je v rozporu s prováděcím rozhodnutím Komise (EU) č. 503/2013 ⁽⁸⁾;
- H. vzhledem k tomu, že nařízení (ES) č. 1829/2003 stanoví, že geneticky modifikované potraviny nebo krmiva nesmí mít nepříznivé účinky na zdraví lidí a zvířat či na životní prostředí, a požaduje, aby Komise při návrhu svého rozhodnutí zohlednila veškerá příslušná ustanovení právních předpisů Unie a další opodstatněné faktory důležité pro danou záležitost;

Obavy členských států ohledně stanovisek EFSA

- I. vzhledem k tomu, že během období konzultací v souvislosti s původní žádostí o povolení vznesly členské státy k návrhu stanoviska úřadu EFSA řadu kritických připomínek ⁽⁹⁾; vzhledem k tomu, že tyto kritické připomínky zahrnují obavy z toho, že nelze vyloučit zvýšení alergické aktivity vůči proteinu mCry3 v potravinách a krmivu z geneticky modifikované kukuřice MIR604, že údaje získané při polních pokusech nelze pro uvedení na trh považovat za dostačující, že toxikologické studie se neřídily pokyny OECD pro zkoušky, jak doporučil úřad EFSA, a že v krmné studii na kryších a drůbeži s využitím celé rostliny geneticky modifikované kukuřice MIR604, která měla prokázat toxikologickou bezpečnost, nebyly využity toxikologické koncové body;
- J. vzhledem k tomu, že během období konzultací v souvislosti s obnovením povolení vznesly členské státy znovu k návrhu stanoviska úřadu EFSA řadu kritických připomínek ⁽¹⁰⁾; vzhledem k tomu, že tyto kritické připomínky zahrnují obavy z toho, že přístup k monitorování, který uplatnil žadatel, není zcela v souladu s požadavky přílohy VII směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/18/EC ⁽¹¹⁾ a doporučeními úřadu EFSA, že tvrzení, že geneticky modifikovaná kukuřice MIR604 je stejně bezpečná jako běžná kukuřice, nebylo podloženo důkazy, že navrhované obecné pozorování očekávaných nepříznivých vlivů není dostatečně propracováno, a připomínky se týkají také toho, že Unie ratifikovala Úmluvu OSN o biologické rozmanitosti, ze které jasně vyplývá, že vývozní i dovozní země mají mezinárodní odpovědnost, pokud jde o zachování biologické rozmanitosti;

Neplatné studie toxicity

- K. vzhledem k tomu, že pro studii týkající se akutní toxicity a odbourávání v trávicích tekutinách byly využity proteiny mCry3A a PMI produkované rekombinačním kmenem *E. coli*; vzhledem k tomu, že proteiny mCry3A i PMI produkované bakterií *E. coli* se od proteinů z geneticky modifikovaných rostlin ⁽¹²⁾ liší, což budí pochybnosti o tom, zda jsou tyto studie toxicity platné; vzhledem k tomu, že v této souvislosti vyjádřilo několik členských států obavy ⁽¹³⁾;

⁽⁷⁾ Stanovisko úřadu EFSA, s. 11.

⁽⁸⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 503/2013 ze dne 3. dubna 2013 o žádostech o povolení geneticky modifikovaných potravin a krmiv v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 a o změně nařízení Komise (ES) č. 641/2004 a (ES) č. 1981/2006 (Úř. věst. L 157, 8.6.2013, s. 1).

⁽⁹⁾ Připomínky členských států: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2005-046>

⁽¹⁰⁾ Připomínky členských států: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2018-00644>

⁽¹¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/18/ES ze dne 12. března 2001 o záměrném uvolňování geneticky modifikovaných organismů do životního prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/220/EHS (Úř. věst. L 106, 17.4.2001, s. 1).

⁽¹²⁾ Stanovisko úřadu EFSA, s. 12.

⁽¹³⁾ Připomínky členských států, s. 8 a 14: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2005-046>

Čtvrtek 17. prosince 2020

- L. vzhledem k tomu, že z obecného hlediska lze toxikologickým testům prováděným s izolovanými proteiny přikládat pouze malý význam, a to proto, že v nich nejsou zohledněny účinky proteinu v kombinaci s danou rostlinou;
- M. vzhledem k tomu, že například některé rostliny včetně kukuřice přirozeně produkují inhibitory proteináz, které prokazatelně zpomalují degradaci toxinů Bt; vzhledem k tomu, že to vede k tomu, že pokud je toxin Bt požit společně s rostlinnou tkání, je ve srovnání s požitím samotného toxinu mnohem toxičtější; vzhledem k tomu, že studie z roku 1990, kterou provedli vědečtí pracovníci ze společnosti Monstanto, prokázala, že dokonce i přítomnost extrémně nízkých hladin inhibitorů proteináz zvýšila insekticidní aktivitu toxinů Bt až dvacetkrát⁽¹⁴⁾; vzhledem k tomu, že úřad EFSA tuto interakci ve svém posouzení rizik geneticky modifikovaných rostlin obsahujících toxiny Bt nikdy neposoudil ani na ni nepoukázal;
- N. vzhledem k tomu, že bylo prokázáno, že faktory zvyšující toxicitu proteinů Bt mohou mít rovněž dopad na jejich selektivitu⁽¹⁵⁾; zvýší-li se účinnost toxinu Bt na cílové organismy, může se rovněž snížit jeho selektivita a může se objevit citlivost celé řady necílových organismů; vzhledem k tomu, že i když nebyl až dosud podniknut žádný systematický výzkum, některé studie poukazují na účinky inhibitorů proteázy v kombinaci s toxiny Bt na necílový hmyz⁽¹⁶⁾;
- O. vzhledem k tomu, že dosud není známé riziko vyšší toxicity pro lidi a savce v důsledku interakce mezi inhibitory proteázy a toxiny Bt v geneticky modifikovaných rostlinách;

Otázky ohledně schopnosti Bt působit jako adjuvans

- P. vzhledem k tomu, že několik studií poukazuje na to, že byly pozorovány nežádoucí účinky, které mohou ovlivnit imunitní systém po expozici proteinům Bt a že některé proteiny Bt mohou mít adjuvanční vlastnosti⁽¹⁷⁾, což znamená, že mohou posilovat alergenicitu jiných proteinů, s nimiž přijdou do styku;
- Q. vzhledem k tomu, že zatímco úřad EFSA uznává, že u Cry1Ac⁽¹⁸⁾ se prokázalo, že funguje jako adjuvans, dospěl k závěru, že jelikož kukuřice není běžnou alergenní potravinou, je nepravděpodobné, že by adjuvanční účinek Cry proteinů, který byl pozorován po vysokých dávkách v intragastrickém nebo intranazálním podání, vyvolal jakékoli obavy ohledně alergenicity⁽¹⁹⁾; vzhledem k tomu, že úřad EFSA však nepřihlíží ke skutečnosti, že kukuřice produkuje inhibitory proteináz (PI)⁽²⁰⁾, a že je nutné počítat s mnohem pomalejším odbouráváním proteinů Bt, pokud jsou požitý spolu s rostlinným materiálem, než tomu je v jejich izolované podobě; vzhledem k tomu, že tento rozdíl rovněž posiluje jejich schopnost působit jako adjuvans, a tudíž zneplatňuje studie používající izolované proteiny; vzhledem k tomu, že nebyly provedeny žádné empirické studie, které by se zabývaly skutečnou imunogenicitou Bt toxinů produkovaných geneticky modifikovanými rostlinami; vzhledem k tomu, že degradace v žaludečních šťávách byla testována za použití izolovaného proteinu Bt;

Plodiny Bt: účinky na necílové organismy a zvýšená rezistence

- R. vzhledem k tomu, že na rozdíl od používání insekticidů, kdy k expozici dochází v okamžiku postřiku a po omezený čas poté, vede používání plodin Bt ke kontinuální expozici cílových a necílových organismů toxinům Bt; vzhledem k tomu, že s výjimkou pylu se bílkoviny mCry3A vyskytují ve všech částech geneticky modifikované kukuřice MIR604⁽²¹⁾;

⁽¹⁴⁾ MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., „Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors“ (Zvýšení insekticidní aktivity *Bacillus thuringiensis* inhibitory serinových proteináz), *Journal of Agricultural and Food Chemistry* 1990, 38, s. 1145–1152.

⁽¹⁵⁾ Viz například Then, C., „Risk assessment of toxins derived from *Bacillus thuringiensis* – synergism, efficacy, and selectivity“ (Posouzení rizik toxinů odvozených z *Bacillus thuringiensis* — synergie, účinnost a selektivita), *Environmental Science and Pollution Research* 2010, 17, s. 791–797, <https://doi.org/10.1007/s11356-009-0208-3>

⁽¹⁶⁾ Viz např. Han, P., Niu, C.Y., Lei, C.L., Cui, J.J., Desneux, N., „Quantification of toxins in a Cry1Ac + CpTI cotton cultivar and its potential effects on the honey bee *Apis mellifera* L.“, *Ecotoxicology* 2010, 19, s. 1452–1459, <https://doi.org/10.1007/s10646-010-0530-z>; (Kvantifikace toxinů v Cry1Ac + CpTI kultivaru bavlny a jeho potenciální účinky na Včelu medonosnou, *Apis mellifera* L.) , *Ecotoxicology* 19, s. 1452–1459, <https://link.springer.com/article/10.1007/s10646-010-0530-z>; Babendreier, D., Kalberer, N. M., Romeis, J., Fluri, P., Mulligan, E. and Bigler, F., „Influence of Bt-transgenic pollen, Bt-toxin and protease inhibitor (SBTI) ingestion on development of the hypopharyngeal glands in honeybees“ (Vliv ingesce transgenních pylů obsahujících Bt, toxinů Bt a inhibitorů proteázy na vývoj hypopharyngeálních žláz u včel), *Apidologie* 2005, 36(4), s. 585–594, <https://doi.org/10.1051/apido:2005049>; a Liu, X. D., Zhai, B.P., Zhang, X.X., Zong, J.M., „Impact of transgenic cotton plants on a non-target pest, *Aphis gossypii* Glover“ (Dopad transgenních rostlin bavlníku na necílového škůdce *Aphis gossypii*), *Ecological Entomology*, 30(3), s. 307–315, <https://doi.org/10.1111/j.0307-6946.2005.00690.x>

⁽¹⁷⁾ Pro přehled viz Rubio Infante, N., Moreno-Fierros, L., „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals“ (Přehled bezpečnostních a biologických účinků toxinů Cry z *Bacillus thuringiensis* u savců), *Journal of Applied Toxicology*, 2016, 36(5), s. 630–648, <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full>

⁽¹⁸⁾ Cry1Ac je jedním z pouhých několika toxinů Bt, které úřad EFSA podrobně zkoumal.

⁽¹⁹⁾ Stanovisko úřadu EFSA z roku 2009, s. 16.

⁽²⁰⁾ Viz bod odůvodnění M.

⁽²¹⁾ Stanovisko úřadu EFSA z roku 2009, s. 8.

Čtvrtek 17. prosince 2020

- S. vzhledem k tomu, že gen mCry3A exprimovaný v geneticky modifikované kukuřici MIR604 byl upraven s cílem zvýšit toxicitu pro cílové hmyz⁽²²⁾, avšak v posouzení rizik nebyly hodnoceny účinky na necílové organismy; vzhledem k tomu, že jeden členský stát uvádí, že vzhledem k tomu, že „genetický toxin Cry3A působí proti Chrysomelidae⁽²³⁾, mělo by být vyžadováno minimálně to, aby byly do posouzení rizik zahrnuty nepříznivé účinky na necílové Chrysomelidae“, a že „jelikož v případě dovozu, přepravy a zpracování kukuřice MIR604 může dojít k jejímu náhodnému výskytu v životním prostředí nebo úniku do něj, je třeba zvažovat možné nepříznivé účinky geneticky modifikované kukuřice na necílové organismy“⁽²⁴⁾;
- T. vzhledem k tomu, že předpoklad, že toxiny Bt mají jediný cílově specifický způsob účinku, již nemůže být považován za správný, a že nelze vyloučit účinky na necílové organismy⁽²⁵⁾; vzhledem k tomu, že se objevují zprávy o tom, že je rozličnými způsoby postihován rostoucí počet necílových organismů; vzhledem k tomu, že v nedávném přehledu⁽²⁶⁾ je zmíněno 39 recenzovaných publikací, v nichž jsou hlášeny významné nepříznivé účinky na mnoho druhů „mimo dosah“;
- U. vzhledem k tomu, že k toxicitě toxinů Bt mohou výrazně přispět kombinované účinky, jako je kombinace s inhibitory proteinázy; vzhledem k tomu, že otázka selektivity je zvláště důležitá u relevantních syntetických toxinů Bt, jako je mCry3A, které mohou vykazovat menší selektivitu v kombinaci s vyšší toxicitou; vzhledem k tomu, že úřad EFSA se stále domnívá, že toxiny Bt postihují pouze úzkou škálu necílových organismů, a nepřihlíží k žádným kombinovaným účinkům; vzhledem k tomu, že k expozici toxinům Bt může prostřednictvím úniků, odpadů a hnoje docházet u širší škály necílových organismů;
- V. vzhledem k tomu, že se posouzení rizik nezabývalo rizikem vzniku rezistence vůči proteinu mCry3A u cílových škůdců, což by mohlo mít za následek používání pesticidů, jež budou méně bezpečné pro životní prostředí, nebo větší dávky a častější aplikace na geneticky modifikované plodiny v pěstitelské zemi; vzhledem k tomu, že Úřad pro ochranu životního prostředí Spojených států amerických (EPA) navrhuje postupné ukončení pěstování mnoha stávajících hybridních odrůd kukuřice Bt, jakož i některých odrůd bavlny Bt v příštích třech až pěti letech z důvodu zvyšující se rezistence hmyzu vůči těmto plodinám⁽²⁷⁾;
- W. vzhledem k tomu, že ačkoli se tvrdí, že používání plodin Bt vede ke snížení používání insekticidů, konstatuje nedávná studie zveřejněná ve Spojených státech⁽²⁸⁾, že „několik analýz vlivu plodin Bt na vzorce používání pesticidů zřejmě nezohlednilo ošetření osiva, a mohlo tak nadhodnotit snížení používání insekticidů (zejména ‚ošetřených ploch‘) v souvislosti s plodinami Bt“; vzhledem k tomu, že stejná studie dospěla k závěru, že u kukuřice a sójových bobů Bt se často přistupuje k ošetřování semen neonicotinoidy a že „tento vzorec použití může mít nezamýšlené důsledky, zejména rezistenci cílových škůdců, rozšíření necílových škůdců a znečištění s kaskádovými škodlivými účinky na volně žijící a planě rostoucí druhy“, přičemž „některé z těchto účinků se již objevují“; vzhledem k tomu, že Unie zakázala venkovní používání tří neonicotinoidů, včetně potahování osiv, kvůli jejich dopadu na včely a další opylovače⁽²⁹⁾;

Nedemokratické rozhodování

- X. vzhledem k tomu, že hlasování Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat podle článku 35 nařízení (ES) č. 1829/2003, které proběhlo dne 26. října 2020, nevedlo k vydání žádného stanoviska, což znamená, že příslušné povolení nepodpořila kvalifikovaná většina členských států;
- Y. vzhledem k tomu, že Komise označuje skutečnost, že rozhodnutí o povolení GMO jsou i nadále přijímána Komisí, aniž by se pro ně vyslovila kvalifikovaná většina členských států (což je do velké míry výjimka u povolování produktů obecně, ale u rozhodování o povolení geneticky modifikovaných potravin a krmiv se to stalo pravidlem), jako problematickou;

⁽²²⁾ Stanovisko úřadu EFSA z roku 2009, s. 7.

⁽²³⁾ Čeleď brouků obecně známá jako mandelinkovití.

⁽²⁴⁾ Viz připomínky členských států, s. 24. <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2005-046>

⁽²⁵⁾ Viz např. Hilbeck, A. a Otto, M. „Specificity and combinatorial effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in the context of GMO risk assessment“ (Specifičnost a kombinované účinky *Bacillus thuringiensis* Cry toxinů v kontextu posuzování rizik spojených s geneticky modifikovanými organismy), *Frontiers in Environmental Science* 2015, 3:71, <https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071>

⁽²⁶⁾ Hilbeck, A., Defarge, N., Lebrecht, T., Bohn, T., „Insecticidal Bt crops – EFSA’s risk assessment approach for GM Bt plants fails by design“ (Insekticidní plodiny Bt – Přístup úřadu EFSA k posuzování rizik u geneticky modifikovaných rostlin Bt záměrně selhává), *RAGES* 2020, s. 4, https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf

⁽²⁷⁾ <https://www.dtnpf.com/agriculture/web/ag/crops/article/2020/09/29/epa-proposes-phasing-dozens-bt-corn>

⁽²⁸⁾ Douglas, M.R., Tooker, J.F., „Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops“ (Rozsáhlé využívání ošetřování semen vedlo k rychlému nárůstu využití neonicotinoidních insekticidů a preventivní ochrany před škůdci u polních plodin v USA), *Environmental Science and Technology* 2015, 49, 8, s. 5088-5097, <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g>

⁽²⁹⁾ Neonicotinoidy, https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en

Čtvrtek 17. prosince 2020

- Z. vzhledem k tomu, že Parlament ve svém osmém volebním období přijal celkem 36 usnesení o námitkách proti uvádění potravin a krmiv vyrobených z GMO na trh (33 usnesení) a proti pěstování GMO v Unii (tři usnesení); vzhledem k tomu, že Parlament ve svém devátém volebním období přijal dosud jedenáct námitek; vzhledem k tomu, že u žádného z těchto GMO nebylo dosaženo kvalifikované většiny členských států pro jeho povolení; vzhledem k tomu, že bez ohledu na uznání vlastních nedostatků z hlediska demokratických principů, nedostatečnou podporu ze strany členských států a na námitky Parlamentu, Komise i nadále povoluje GMO;
- AA. vzhledem k tomu, že podle nařízení (EU) č. 182/2011 může Komise rozhodnout, že GMO nepovolí, pokud se pro něj v odvolacím výboru nevyсловí kvalifikovaná většina členských států⁽³⁰⁾; vzhledem k tomu, že v tomto ohledu není vyžadována žádná změna zákona;
1. domnívá se, že návrh prováděcího rozhodnutí Komise překračuje prováděcí pravomoci stanovené v nařízení (ES) č. 1829/2003;
 2. domnívá se, že návrh prováděcího rozhodnutí Komise není v souladu s právními předpisy Unie, neboť není slučitelný s cílem nařízení (ES) č. 1829/2003, který podle obecných zásad, jež jsou stanoveny v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002⁽³¹⁾, spočívá ve vytvoření základních ustanovení pro zajištění vysoké úrovně ochrany lidského života a zdraví, zdraví a dobrých životních podmínek zvířat, zájmů v oblasti životního prostředí a zájmů spotřebitele v souvislosti s geneticky modifikovanými potravinami a krmivy při současném zajištění účinného fungování vnitřního trhu;
 3. vyzývá Komisi, aby návrh prováděcího rozhodnutí vzala zpět;
 4. vítá skutečnost, že Komise v dopise členům ze dne 11. září 2020 konečně uznala, že je třeba při rozhodování o povolení GMO zohlednit udržitelnost⁽³²⁾; vyjadřuje nicméně hluboké zklamání ohledně toho, že Komise dne 28. září 2020 navzdory námitce Parlamentu a hlasování proti ze strany většiny členských států povolila dovoz další geneticky modifikované sóji⁽³³⁾;
 5. vyzývá Komisi, aby s nejvyšší naléhavostí pokročila ve věci vypracování kritérií udržitelnosti a plně při tom zapojila Parlament; vyzývá Komisi, aby poskytla informace o tom, jak bude tento proces probíhat a jaký bude jeho harmonogram;
 6. opětovně naléhavě vyzývá Komisi, aby v rámci postupu udělování povolení zohledňovala závazky Unie vyplývající z mezinárodních dohod, jako jsou Pařížská dohoda o klimatu, Úmluva OSN o biologické rozmanitosti a cíle udržitelného rozvoje OSN;
 7. připomíná svou výzvu Komisi, aby ukončila povolování GMO, ať už za účelem pěstování nebo pro použití v potravinách a krmivech, pokud členské státy v odvolacím výboru nevydají stanovisko v souladu s čl. 6 odst. 3 nařízení (EU) č. 182/2011;
 8. vyzývá úřad EFSA, aby konečně akceptoval podstatné rozdíly mezi přirozeně se vyskytujícími proteiny Bt a těmi, které jsou exprimovány syntetickými transgeny v geneticky modifikovaných rostlinách, a aby rozšířil své posouzení rizik tak, aby plně zohledňovalo veškeré interakce mezi toxiny Bt, geneticky modifikovanými rostlinami a jejich obsahovými látkami, rezidui postřiku doplňkovými herbicidy a životním prostředím a jejich kombinované účinky, jakož i dopady na zdraví a bezpečnost potravin;

⁽³⁰⁾ Podle čl. 6 odst. 3 nařízení (EU) č. 182/2011 Komise „může“, nikoli „musí“ přistoupit k vydání povolení, pokud se v odvolacím výboru kladně nevyсловí kvalifikovaná většina členských států.

⁽³¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1).

⁽³²⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽³³⁾ MÓN 87708 × MÓN 89788 × A5547-127, https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/gm_register_auth.cfm?pr_id=100

Čtvrtek 17. prosince 2020

9. vyzývá úřad EFSA, aby již neakceptoval studie toxicity založené na izolovaných proteinech, u nichž je pravděpodobné, že budou mít odlišnou strukturu a biologické účinky než ty, které produkuje samotná rostlina, a aby požadoval, aby byly všechny zkoušky prováděny s použitím tkání z geneticky modifikované rostliny;
 10. vyzývá úřad EFSA, aby zajistil, že údaje z hodnocení v terénních podmínkách nebo ze skleníků budou pokrývat dostatečně širokou škálu agronomických a environmentálních podmínek, aby bylo možné posoudit dopad všech zátěžových faktorů, s nimiž je při pěstování nutné počítat, na genovou expresi a složení rostlin;
 11. vyzývá úřad EFSA, aby zajistil, že údaje z hodnocení v terénních podmínkách nebo ze skleníků budou pokrývat dostatečně širokou škálu jednotlivých odrůd, aby bylo možné posoudit dopad různých genetických profilů na genovou expresi a složení rostlin;
 12. vyzývá úřad EFSA, aby si vyžádal údaje o dopadu spotřeby potravin a krmiv získaných z geneticky modifikovaných rostlin na střevní mikrobiom;
 13. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států.
-